

فلسفه و منطق

تعداد منابع: ۱۲ اصلی و ۳ ارجاعی

- در این بخش متون فلسفی، اصطلاح‌نامه‌ها، شرح حال و افکار و آراء فلاسفه، مباحث منطق و الهیات بالمعنی الافص می‌آید.
- بعضی از مباحث فراشناسی و معاد را در «کلام» ببینید.

دیوبی: ۱-۱۸۹

کد پارسا: B۶۳۰۶۶

عنوان متن شرح شده:

المحاكمة بين شرحی الاشارات

عنوان متن شرح شده:

شرح الاشارات و التنبیها

عنوان متن شرح شده:

الاشارات و التنبیها

کتاب حاضر شرحی است بر «شرح الاشارات و التنبیها» نصیرالدین طوسی که خود شرحی است بر «الاشارات و التنبیها» ابن سینا.

فلسفه و منطق - کلیات - منابع جامع: اشاعره - دفاعیه‌ها (کلام)

یک دوره مختصر فلسفه اسلامی است که در آن با استدلال عقل و منطق، به بررسی حکمت اسلامی پرداخته است. این اثر مشتمل بر حاشیه‌ای است از ملا حبیب...

آشتیانی، محسن؛ آشتیانی، محمد رضا
گنجینه آداب اسلامی: شیوه خوب

زیستن یک مسلمان. (شماره ۱۶۵)

مناظره - آداب و شرایط

ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸ق)
ع ۳۲۲-الاهیات من المحاکمات بین شرحی

الاشارات، شرح و حاشیه میرزا حبیب الله فاضل باغنوی؛

محمد بن محمد قطب‌الدین رازی (۷۷۶ق)؛ محمد بن

محمد نصیرالدین طوسی (۵۹۷-۶۷۲ق)؛ باتصحیح مجید

هادی‌زاده؛ مجید هادی‌زاده، تهران: مرکز نشر میراث

مکتوب، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۴۶۰+ [۱۶] ص، عربی،

وزیری (گالینگور)، سند: آخر کتاب ۱-۱۶.

فروست: علوم و معارف اسلامی ۳۷

شابک: ۶۶-۶۷۸۱-۹۶۴

حایری یزدی، مهدی (۱۳۰۲-۱۳۷۸)؛ صدقی، ضیاء (۱۳۷۶-۱۳۷۶) (میزگرد و مصاحبه شونده)

۳۶۴- خاطرات دکتر مهدی حایری یزدی، به کوشش حبیب لاجوردی (۱۳۱۶-). تهران: نشر کتاب نادر، چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه، ۱۴۲ ص، فارسی، رقمی (شمیژ)، بها: ۱۰۰۰۰ ریال، فهارس: ۱۳۴-۱۳۹.

شابک: ۹۶۴-۷۳۵۹-۱۹-۵

کدگره: DSR1486/H23KH2

دیوبی: ۰۹۲ع۹۵۵/۰۸۲

کد پارسا: B62812

عنوان به لاتین:

Memories of Dr. Mehdi Haiiri - Yazdi

کتاب حاضر مصاحبه ضیاء صدقی با مهدی حایری یزدی است که در چارچوب مجموعه‌ای تحت عنوان طرح تاریخ شفاهی ایران (دانشگاه هاروارد) صورت گرفته است.

خاطرات

این خاطرات در سلسله طرح تاریخ شفاهی ایران (مرکز مطالعات خاورمیانه دانشگاه هاروارد) به صورت گفت‌وگو تنظیم شده است. از دیدگاه ناشر به دلیل آشنایی حایری با جریانهای سیاسی و اجتماعی ایران از دوره رضا شاهی تا سالیهای پس از انقلاب اسلامی، روایتی که او به دست می‌دهد، می‌تواند مورد توجه و دقت بسیار علاقه‌مندان و پژوهندگان تاریخ معاصر ایران قرار بگیرد و یاره‌ای از زوایای تاریک آن را روشن سازد. این خاطرات به ترتیب تاریخی تنظیم شده و حاوی مطالبی درباره سوابق خانوادگی، تأسیس حوزه علمیه قم، فعالیت‌های علمی و سیاسی و دینی، نقش آیت‌الله بروجردی در تحولات جاری ایران و حوادث و جریانهای مربوط به انقلاب و امام خمینی.

خواجهی اصفهانی، ملا اسماعیل (۱۷۳۰-۱۷۳۰ق)؛

دوانی، جلال الدین محمد (۸۳۰-۹۰۸ق)

۳۶۵- سبع رسائل، باتحقیق سید احمد توسرکانی،

تهران: میراث مکتوب، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۳۵ ص، عربی، وزیرری (کالینگور)، منابع: ۳۳۴-۳۳۵، فهارس: آیات، احادیث، اعلام، اصطلاحات، کتب.

فروست: علوم و معارف اسلامی ۳۱

میرزا جان باغنوی شیرازی که به پیروی از سلف خود، فخر رازی و در دفاع از عقاید اشعری نوشته است. کتاب المحاکمات بین شرحی الإشارات، نقدی است بر دو شرح دیگر: یکی از فخرالدین رازی و دیگری از خواجه نصیرالدین طوسی بر کتاب اشارات شیخ الرئیس بوعلی سینا. باغنوی با هدف دفاع از عقاید فخر رازی و تبیین مبانی اشاعره در مسائلی مانند حُسن قبح عقلی و دفاع از نظریات کلامی آنها اقدام به نگارش این حاشیه کرده است.

ابو رغیف، سید عمار (۲۸۲ق)

۳۶۳ع- الحکمة العملية در اساس فی النظرية

وآثارها التطبيقية، قم: دارالفقه، چاپ اول / ۱۰۰۰

نسخه، ۴۴۴ ص، عربی، وزیرری (شمیژ)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۶۹۰۴-۷۳-۶

کدگره: BP227/A/A28H

دیوبی: ۲۹۷/۶۱

کد پارسا: B38575

حکمت عملی و نظری - ارزش

تحلیلی است در حکمت عملی و ارزش آن. نویسنده با اشاره به انتاجات عقل عملی و نقش آن در معرفت آدمی و حیات بشر، حتی در نظامهای سیاسی و اقتصادی تکثرگرا و چند صدایی، به ماهیت این حکمتها و ارزشها از دیدگاه خواجه نصیرالدین طوسی، علامه طباطبایی و شهید صدر، به عنوان سه متفکر برجسته در علم کلام و فلسفه و اصول فقه می‌پردازد، و این مطلب را بررسی می‌کند که آیا عقل عملی توان شناخت و درک حُسن و قبح اشیا و واقعیات را دارد یا نه. نویسنده، همچنین مسئله تقلید در فروع فقهی و مبنای ارزشی آن را از دیدگاه عقل عملی بررسی می‌کند. وی، در پایان به تبیین دیدگاههای علامه طباطبایی در ادراکات اعتباری و دیدگاههای ابوالقاسم فنایی درباره علم و اخلاق می‌پردازد.

اعلمی، عبدالحسین (۱۳۷۰ق)

ع کلمة سواء نبدة من المباحث الفلسفية

و الکلامية قديما و حديثا. (شماره ۴۱۶)

وجود ذهنی

مشاع، حکمت اشراق، باورهای کلامی و آموزه‌ها و تعالیم شیعی بنیان نهاد و به تحلیل و نقد دیدگاه‌های فلاسفه و متکلمانی مانند ابن سینا، شیخ اشراق، خواجه نصیر طوسی، دوانی و فخر رازی پرداخت. میرداماد در **صراط مستقیم** قدیم بودن علت هستی و حادث بودن خود هستی را رد کرده و اشکالات قدیم بودن هر دو، یا حادث بودن هر دو را، با ابداع نظریه جدیدی با عنوان **حدوث دهری** بر طرف نموده است.

سبزواری، ملاهادی (۱۲۱۲-۱۲۸۹ق)

۳۶۷۴- **دروس فی الفلسفة الاسلامیة، شرح موسع للمنظومة،** ترجمه عبدالجبار رفاعی؛

شرح وحاشیه مرتضی مطهری، ۴ ج در ۲ مجلد/ جلد اول - چهارم، قم: ذوی القربی، چاپ اول/ ۱۰۰۰ نسخه، عربی، وزیر (سلفون).

شابک: دوره ۰۰۰-۷۹۹۷-۹۶۴

کد پارسا: B۶۳۰۶۸

عنوان متن ترجمه شده:

مطهری، مرتضی

عنوان متن شرح شده:

غرر الفرائد

ویژگی مجلدات

جلد ۱: جزء ۱، شابک ۰۰۱-۷۹۹۷-۹۶۴-۳۲۳ص

جلد ۱: جزء ۲، شابک ۰۰۲-۷۹۹۷-۹۶۴-۳۲۳ص

جلد ۲: جزء ۳، شابک ۰۰۳-۷۹۹۷-۹۶۴-۲۷۹ص

جلد ۲: جزء ۴، شابک ۰۰۴-۷۹۹۷-۹۶۴-۳۰۰ص

شرح المنظومة - شرح‌ها و حواشی

مجموعه‌ای از درسهای فلسفه شهید مطهری است

که بر محور بخش حکمت کتاب شرح منظومه ملاهادی سبزواری تدریس شده و طی آن به تفصیل مطالب آن شرح گردیده است. شرح منظومه سبزواری، مشتمل بر هفت مقصد با این عنوانهاست: **امور عامه**، مقولات، **الهیات** به معنای اخص، **طبیعیات**، نبوت، معاد و اخلاق. نویسنده در آغاز هر درس، نخست نظریات و دیدگاه‌های ملاهادی را می‌آورد و آن‌گاه به مقایسه آن با آرا و اندیشه‌های فلاسفه غربی و اسلامی می‌پردازد. در پانویست، سوالات حاضران از استاد و پاسخ‌های از آمده است. نویسنده برای هضم صحیح

شابک: ۰۰۰-۶۷۸۱-۹۶۴

دیوبی: ۱۸۹/۱

کد پارسا: B۶۲۹۵۴

عنوان به لاتین:

Sab Rasail

رسائل و مقالات فلسفی

مجموعه‌ای از هفت رساله فلسفی با موضوعات مختلف است. که اولین بار بعد از تحقیق و تصحیح از روی نسخ خطی در اختیار پژوهندگان فلسفه و حکمت اسلامی قرار می‌گیرد. رساله‌های اثبات الواجب القديم، اثبات الواجب الجدید، الزوراء، شرح خطبه الزوراء و شرح الزوراء از محقق دوانی، ابطال الزمان از ملا اسماعیل خواجه‌ای اصفهانی که در این رساله ثابت شده که **حدوث دهری** از ابداعات سید سند میرداماد نیست، بلکه ابن سینا آن را در تعلیقات آورده است و رساله شروح و حواشی بر **تجرید الاعتقاد** محقق طوسی از سید احمد توسیرکانی. همچنین بخشی از حاشیه آقا جمال الدین خوانساری بر حاشیه شمس‌الدین محمد خفری موبوم به ایرادات علی الحدوث الدهری با عنوان پیشگفتار آمده است. که در آن به ابطال نظریات آقا جمال پرداخته شده است.

داماد، میر محمد باقر (۱۰۴۱؟ق)

۳۶۶۴- **الصراط المستقیم (فی ربط الحادث**

بالقديم)، با تحقیق علی اوجبی، تهران: مرکز نشر میراث

مکتوب چاپ اول/ ۲۰۰۰ نسخه، ۲۵۶ص، عربی، وزیر (گالینگور)

سند: ۳۳۵-۳۴۱، منابع: ۳۵۱-۳۵۶، فارس: آیات، احادیث،

اشعار، اعلام، کتب، گروه‌ها.

فروست: علوم و معارف اسلامی ۳۹

شابک: ۰۰۵-۶۷۸۱-۹۶۴

کد پارسا: B۶۲۹۵۳

ربط حادث به قدیم

تحقیقی درباره یکی از بغرنج‌ترین مسائل فلسفی،

یعنی مسئله **حدوث و قدم** و مباحثی چون ربط حادث و قدیم، ماهیت و اقسام حرکت، چیستی زمان و علم پیشین الاهی است. میرداماد با هدف پی‌ریزی یک نظام فلسفی منطبق با تعالیم شیعی، این اثر را تدوین کرده است. او ساختار و شاگله حکمت خویش را بر چهار پایه: **حکمت**

مطالب، ابتدا شرح کوتاهی از تاریخچه بحث مورد نظر و مراحل تطور و تحول آن را ارائه می‌دهد و سپس دیدگاهها و تحلیل‌های خود نسبت به آن را بیان می‌دارد.

دیوبی: ۱۳۱۷

کد پارسا: B۳۸۵۶۸

عنوان به لاتین:

Scepticism: A critique of Its Arguments

ردیه‌ها

نگارنده در این کتاب با بیان کلیاتی در باب شکاکیت، به بررسی موضوع شکاکیت و سوفسطاییان پرداخته، اندیشه‌های سه فیلسوف غرب: رنه دکارت، دیوید هیوم، و ایمانوئل کانت، را مورد نقد قرار داده و با فلسفه اسلامی مقایسه کرده است به دلیل اینکه دکارت حد فاصل فلسفه قدیم و جدید بوده، علاوه بر شک، قائل به ثنویت ذهن، و در عین حال بستر ساز شک واقعی در اندیشه فلسفی است؛ هیوم به دلیل اینکه نتیجه منطقی آرایش شکاکیت است؛ کانت هم به دلیل اهمیتش در فلسفه جدید که با طرح اندیشه‌های شکاکانه خود بر پیچیدگی این افکار افزوده است. نویسنده به نقد این اندیشه‌ها پرداخته و ادله شکاکان را در ترازوی نقد و سنجش قرار داده است. سرفصل‌های کتاب عبارت‌اند از: شکاکیت، شکاکیت قدیم، شکاکیت جدلی، شکاکیت دستوری، شکاکیت سوفسطایی، شکاکیت کانت و هیوم و دکارت، نقد و بررسی ادله شکاکیت قرآن و شکاکیت.

فردید، احمد (۱۲۸۹-۱۳۷۳)

۳۷۰- دیدار فرهنگی و فتوحات آخر الزمان

به کوشش محمد مدد پور، تهران: مؤسسه فرهنگی پژوهشی، چاپ و نشر نظر، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۵۶۲ ص، فارسی، وزیر (شمیز)، بها: ۳۹۵۰۰ ریال، قهارس: اعلام.

شابک: ۹۶۴۰۶۹۹۴-۰۵-۹

کنگره: BP۹۹۷/F۲۲۴۴

دیوبی: ۱۰۰

کد پارسا: B۶۲۷۵۰

فردید، سید احمد - دیدگاه‌ها

بررسی آرا و اندیشه‌های فلسفی سیداحمد فردید است. سید احمد را می‌توان از فیلسوفان و نظریه‌پردازان معاصر دانست که از منظر فلسفی با طرح اندیشه‌هایی کاملاً نو به تفسیر تاریخ و حقایق آن پرداخته است. نویسنده در این کتاب تلاش کرده با طرح اندیشه‌های سید احمد در حقیقت علم الاسماء تاریخی، جبر و اختیار، روحانیت و

شریعتی سبزواری، محمد باقر (۱۳۱۹ -)

۳۶۸- تفسیری بر اصول فلسفه و روش

رتالیسم علامه سید محمد حسین طباطبایی

با پاورقی شهید مطهری، بها: ۱۸۵۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۳۴۹-۴

کنگره: BBR۱۳۹۲/A۶۰۳۵

دیوبی: ۱۸۹/۱

کد پارسا: B۶۲۸۹۸

عنوان متن نقد شده:

اصول فلسفه و روش رتالیسم، طباطبایی، محمد حسین

شرح‌ها

۳ شرح و تفسیر مباحث اصول فلسفه و روش

رتالیسم اثر علامه طباطبایی که، همراه با پاورقی استاد مطهری است، نویسنده، ضمن تلخیص و تهذیب مباحث کتاب و افزودن مطالب جدید بر آن و توضیح عبارتهای مجمل و مشکل آن، سعی کرده اصول فلسفه را به زبان روز بر مشتاقان این علم عرضه کند، وی، در این کتاب با آمیختن متن کتاب اصول فلسفه به پاورقی‌های استاد مطهری، بریدگیها و فصلها را به یکدیگر وصل کرده و متنی یکنواخت ارائه کرده است تا خواننده بهتر بتواند از آن بهره برد. البته، متن کتاب با قلمی پر رنگ‌تر ارائه شده تا خواننده به دیدگاههای علامه طباطبایی و استاد مطهری بهتر واقف شود. در این کتاب عمده مباحث مورد نیاز نسل حاضر در فلسفه مورد بحث قرار گرفته است. که عبارت‌اند از: فلسفه چیست؟ فلسفه و سفسطه، علم و ادراک، علم و معلوم، و ارزش معلومات.

عسکری یزدی، علی (۱۳۴۳ -)

۳۶۹- شکاکیت: نقدی بر ادله، قم: بوستان

کتاب قم، چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه، ۲۷۱ ص، فارسی، وزیر (شمیز)، بها: ۱۶۰۰۰ ریال، منابع: ۲۶۵-۲۷۱.

شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۱۷۵-۷

کنگره: BD۲۱۵/۸۵/SH۸

مرادنی نوکنده، محمد حسین (۱۳۵۱-)

۳۷۲- **فلسفه برای جوانان**، قم: عصر رسانه، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۶۰ص، فارسی، رقمی (شمیز)، بها: ۸۰۰۰ ریال، منابع: ۱۵۵-۱۶۰.
شاپک: ۰۷-۹۴۴۳۲-۹۶۴
کنگره: B۹۹/F۲۲M۴

دیویی: ۱۰۰

کد پارسا: B۶۲۸۹۲

فلسفه و منطق - کلیات - متون آموزشی

شامل یک دوره از مسائل فلسفی است که با زبانی ساده و برای علاقمندان رشته فلسفه نوشته شده است. نویسنده با طرح این پرسش فلسفه چیست و چرا باید تاریخ فلسفه را آموخت، کوشیده است مفهوم و فایده آموختن فلسفه و ضرورت آشنایی با روشهای گوناگون فکری در عالم اسلام را بیان کند. وی با معرفی کوتاهی از مشاهیر فلسفه غرب و فلسفه اسلامی مانند سقراط، افلاطون، ارسطو، دکارت، کانت، هگل، فارابی، ابوعلی سینا، غزالی، سهروردی طوسی و صدرالدین شیرازی کتاب را به پایان برده است.

همایش جهانی بزرگداشت حکیم صدرالدین محمد شیرازی ملاصدرا (به کوشش)**۳۷۳- مجموعه مقالات همایش جهانی****حکیم ملاصدرا اول خرداد ۱۳۷۸: ملاصدرا**

و **مطالعات تطبیقی**، جلد چهارم، تهران: بنیاد حکمت اسلامی ملاصدرا، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۵۶۰ص، فارسی، وزیر (گالینگور)، کتابنامه: در پایان هر مقاله.

فروست: گفتمان فلسفه اسلامی و فلسفه عرب

شاپک: ۴ ج ۰۲-۱۰-۹۲۲۴۴-۹۶۴

کنگره: BBR۱۱۲۲/H

کد پارسا: B۶۳۱۱۲

ملا صدرا - کتابنامه ها و مجموعه ها

مجموعه‌ای از ۳۱ مقاله است که در همایش جهانی حکیم ملاصدرا در اول خرداد ماه ۱۳۷۸ در تهران ارائه شده است. این مقالات مشتمل بر سه فصل است و زیر عنوان مطالعات تطبیقی درباره ملاصدرا و دیگر فلاسفه

هنر، ذهنیت و عینیت، دیدار و پندار، عقل غربی و غرب‌زدگی، زندقه و متافیزیک غربی نقبی به تاریخ زده و با بررسی ادوار تاریخی، با نگاهی به هرمنوتیک، به تفسیر آن بپردازد. نگاه این فیلسوف معاصر در هیچ یک از قالبهای فلسفی و اجتماعی نمی‌گنجد و با ادبیات خاص خود به نقد دیدگاه گذشتگان و معاصران پرداخته است.

کربن، هانری (۱۹۰۳-۱۹۷۹م)**۳۷۱- مقدمه بر المشاعر صدر المتألهین****شیرازی (ملاصدرا)، ترجمه کریم مجتهدی (۱۳۰۹-)**

بنیاد حکمت اسلامی ملاصدرا، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۴۴ص، فارسی، وزیر (گالینگور)، بها: ۲۳۰۰۰ ریال.

مقدمه: ترجمه و شرح فارسی کتاب مشاعر، امام قلی بن محمد علی بدیع عماد الدوله، ص ۱۱۳-۲۱۹.

کنگره: BBR۱۱۰۹/K۹M۷

دیویی: ۱۸۹/۱

کد پارسا: B۶۲۸۷۹

عنوان متن شرح شده:

المشاعر

ملا صدرا - زندگی‌نامه؛ ملا صدرا - آثار

اثر حاضر شرح حال ملاصدرا و آثار و افکار وی است. هانری کربن که از چهره‌های شرق شناس و آشنا با اندیشه‌های فلسفی و عرفانی فیلسوفان اسلامی به ویژه افکار ملاصدراست، در این مقدمه به برخی از اندیشه‌های فلسفی ملاصدرا اشاره می‌کند. از دید هانری کربن، ملاصدرا وارث فکر و فلسفه نسلهای گذشته چون فارابی، ابن سینا و شیخ اشراق است. از دید کربن فلسفه ملاصدرا جدای از سیر و سلوک معنوی نیست. او توانست اندیشه‌های ابن سینا را به سبک اشراقی و اندیشه‌های عارف نامدار ابن عربی را در قالب حکمی آرایه دهد. حرکت جوهری ملاصدرا را می‌توان، چون رودخانه‌های روان در بستر زمان دانست که تفسیری سیال از وجود به دست می‌دهد. طرح مسئله ولایت و خلافت محمدیه از دیگر موضوعاتی است که کربن به آن پرداخته است.

لک‌زایی، نجف (۱۳۴۸-)**اندیشه سیاسی صدر المتألهین (شماره ۳۰۷)**

ملاصدرا - دیدگاهها - سیاسی

کتاب خلاصه‌ای از روند شکل‌گیری این همایش و ضرورت آن را بیان کرده و بیگانگی فلسفه امروز غرب از فلسفه اسلامی و به ویژه حکمت متعالیه صدرایی را یک فاجعه دانسته است.

و مکاتب فلسفی آنها عرضه شده است. سرفصلهای این مجموعه به شرح زیر است: ویژگیها و مباحث تطبیقی، زمان و حرکت، عقل، سید محمد خامنه‌ای، دبیر همایش مزبور، در مقدمه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی